

Αθήνα 08/09/25

ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ΚΕΔΕ στη ΔΕΘ: Η Αυτοδιοίκηση στην Πρώτη Γραμμή – Χτίζουμε την Ελλάδα του 2035 με Ισχυρή Συμμαχία Ευθύνης

Λ. Κυρίζογλου: «Η Αυτοδιοίκηση αναλαμβάνει τον ιστορικό της ρόλο.

Συγκροτούμε μια Ισχυρή Συμμαχία Ευθύνης, με το Κράτος και την Κοινωνία των Πολιτών, για μια Ελλάδα πιο δίκαιη, πιο αποτελεσματική, πιο ανθρώπινη»

Με ισχυρή πολιτική παρουσία και τη συμμετοχή πλήθους πολιτών, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) εγκαινίασε το περίπτερό της στην 89η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Η στιγμή αυτή δεν ήταν μια τυπική εκδήλωση· ήταν μια ισχυρή δήλωση ευθύνης: Η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση δεν είναι απλώς θεσμός, αλλά ο ζωντανός πυρήνας της ελληνικής κοινωνίας, η δύναμη που κρατά την κοινωνική συνοχή, στηρίζει τον πολίτη και δίνει άμεσες λύσεις εκεί όπου η καθημερινότητα το απαιτεί.

Κατά την ομιλία του, ο Πρόεδρος της **ΚΕΔΕ, Λάζαρος Κυρίζογλου**, παρουσίασε το νέο εθνικό στόχο της Αυτοδιοίκησης για την Ελλάδα του 2035: μια χώρα που θα προσφέρει ίσες ευκαιρίες προόδου, ανάπτυξης και ευημερίας σε κάθε πολίτη, χωρίς αποκλεισμούς και ανισότητες.

Ο κ. Κυρίζογλου υπογράμμισε με έμφαση ότι η Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί πλέον να παραμένει θεατής. «Η ΚΕΔΕ αναλαμβάνει την πρωτοβουλία συγκρότησης μιας Ισχυρής Συμμαχίας Ευθύνης μεταξύ Αυτοδιοίκησης, Κεντρικού Κράτους και Κοινωνίας των Πολιτών, ώστε να μπουν γερές βάσεις για την Ελλάδα της επόμενης δεκαετίας. Ήρθε η ώρα η Αυτοδιοίκηση να έχει ουσιαστικό ρόλο στις μεγάλες εθνικές αποφάσεις».

Παράλληλα, έθεσε στο επίκεντρο τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι και ανέδειξε τις πάγιες διεκδικήσεις της ΚΕΔΕ για μια **ουσιαστικά αποκεντρωμένη και δημοκρατική δημόσια διοίκηση**, που θα λειτουργεί με σεβασμό στον πολίτη και τις τοπικές κοινωνίες. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕΔΕ παρουσίασε **16 στρατηγικές προτεραιότητες**, από τη χρηματοδότηση και

την ενίσχυση προσωπικού, έως την κλιματική ανθεκτικότητα, την κοινωνική πολιτική και την ενεργειακή μετάβαση.

Το σύνθημα «**Επιτέλους, Αυτοδιοίκηση**» εκπέμπει ένα σαφές πολιτικό μήνυμα: η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν ζητά απλώς, αλλά διεκδικεί αποφασιστικά τον ρόλο που της αξίζει.

Στην εκδήλωση από πλευράς της πολιτικής ηγεσίας παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Θεόδωρος Λιβάνιος, ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Βασίλειος Σπανάκης, ο Γενικός Γραμματέας Σάββας Χιονίδης, ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αθανάσιος Πετραλιάς και ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Μανώλης Γραφάκος, οι οποίοι απεύθυναν το δικό τους χαιρετισμό.

Η Δύναμη της Θέλησης

Η ΚΕΔΕ δεν περιορίστηκε μόνο σε πολιτικά μηνύματα. Έστειλε και ένα βαθιά ανθρώπινο μήνυμα, τιμώντας τη **Δύναμη της Θέλησης**. Όπως τόνισε ο κ. **Κυρίζογλου**, «τίποτα δεν μπορεί να αντισταθεί στη θέληση του ανθρώπου». Στο πλαίσιο αυτό, τιμήθηκε ο συμπολίτης μας Τριαντάφυλλος Ηλιάδης, που, παρά τις σωματικές δυσκολίες, κατάφερε να αναδειχθεί σε ζωγράφο διεθνούς φήμης, ζωγραφίζοντας με το στόμα. «Μας εμπνέει, μας διδάσκει ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει να τα παρατάει ποτέ και ότι η δύναμη της θέλησης μπορεί να γκρεμίσει κάθε εμπόδιο», σημείωσε ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ.

Η φετινή παρουσία της ΚΕΔΕ στη ΔΕΘ κατέστησε ξεκάθαρο ότι η **Αυτοδιοίκηση είναι η ραχοκοκαλιά της κοινωνικής συνοχής και η κινητήρια δύναμη για μια Ελλάδα πιο δίκαιη, πιο ισχυρή, πιο κοντά στον πολίτη**.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία-παρέμβαση του Προέδρου της ΚΕΔΕ και Δημάρχου Αμπελοκήπων-Μενεμένης, κ. Λάζαρου Κυρίζογλου:

Ο νέος εθνικός στόχος της ΚΕΔΕ, για την Ελλάδα του 2035

Μια Ελλάδα που θα εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για πρόοδο, ευημερία, καλύτερη καθημερινότητα σε κάθε πολίτη της, ανεξάρτητα σε ποιο τόπο της Πατρίδας μας ζει.

Αναλαμβάνουμε την πρωτοβουλία για να συγκροτήσουμε μια **Ισχυρή Συμμαχία Ευθύνης**, μεταξύ Αυτοδιοίκησης, Κεντρικού Κράτους και Κοινωνίας των Πολιτών, για την Ελλάδα της επόμενης δεκαετίας.

Ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις πυλώνες του σύγχρονου Κράτους. Στο Σύνταγμα της χώρας μας, προβλέπεται στο άρθρο 102 το αυτοδιοίκητο των Δήμων και η υποχρέωση της Πολιτείας να τους παρέχει τα κατάλληλα οικονομικά και θεσμικά εργαλεία για να ανταποκρίνονται με επάρκεια στο θεσμικό τους ρόλο. Υποχρέωση που δυστυχώς παραμένει μόνο στα χαρτιά, γι' αυτό διαχρονικό ζητούμενο της Αυτοδιοίκησης και της ΚΕΔΕ προς όλες τις κυβερνήσεις, ανεξαρτήτως κομμάτων εξακολουθεί να παραμένει το αίτημά μας που αποτυπώνεται στο κεντρικό μας μήνυμα: «Έπιτέλους, Αυτοδιοίκηση».

Στην Ευρώπη, η Αυτοδιοίκηση αποτελεί αντίθετα έναν από τους θεμελιώδεις πυλώνες της Δημοκρατίας αλλά και της Οικονομικής Ανάπτυξης και Κοινωνικής Συνοχής. Σε όλα τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη εδώ και δεκαετίες το μοντέλο διακυβέρνησης που έχει υιοθετηθεί, προβλέπει την ενίσχυση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων από τα κεντρικά κράτη προς τις Περιφέρειες και στους Δήμους.

Είμαστε ο θεσμός που βρίσκεται διαρκώς δίπλα στον πολίτη.

Η Αυτοδιοίκηση σηκώνει πολλά βάρη από το παρελθόν.

Η κατάσταση σε βάρος της αυτοδιοίκησης επιδεινώθηκε την περίοδο της δεκαετούς κρίσης, της περιόδου 2010-19, αλλά και τα χρόνια που ακολούθησαν, όπου πέραν των άλλων, οι Δήμοι υποχρεώθηκαν να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες μιας σειράς επιλογών που έγιναν σε κεντρικό επίπεδο. Επιλογές όπως:

- Η κατακόρυφη μείωση των εσόδων τους (ως 60% στους ΚΑΠ) λόγω των μνημονίων και κατάργησης θεσμοθετημένων πόρων τους. Οι δήμοι σήκωσαν την περίοδο εκείνη το κύριο βάρος της δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας.
- Η κατακόρυφη αύξηση των λειτουργικών τους εξόδων για μια σειρά από λόγους.
- Η επιμονή σε ένα συγκεντρωτικό μοντέλο λειτουργίας που δεν ξεκαθαρίζει με σαφήνεια τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες των δήμων σε σχέση με τους άλλους βαθμούς διοίκησης.
- Η απογύμνωσή τους από πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό, αφού τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της σταδιακής αποχώρησης προσωπικού από τους ΟΤΑ, οι Δήμοι καλούνται να ανταποκριθούν σε περισσότερες αρμοδιότητες, ευθύνες και υποχρεώσεις, λειτουργώντας με τουλάχιστον 25% λιγότερο προσωπικό.

Σήμερα παρά το γεγονός ότι η χώρα εισήλθε σε μια περίοδο υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης και τα έσοδα του κράτους έχουν βελτιωθεί θεαματικά, οι Δήμοι εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως «φτωχός συγγενής». Δεν συμμετέχουν ισότιμα στη διανομή του «μερίσματος ανάπτυξης» της χώρας και εξαρτώνται από την καταβολή έκτακτων οικονομικών ενισχύσεων από το

Κράτος, προκειμένου να καταφέρουν να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους και να λειτουργήσουν.

Χρειάζεται λοιπόν να επαναπροσδιορίσουμε άμεσα τη σχέση συνεργασίας μεταξύ Κεντρικού Κράτους και Αυτοδιοίκησης με όρους ειλικρίνειας, ισοτιμίας και ευθύνης.

Τα προηγούμενα χρόνια έγιναν πολλά, σε συνεργασία με την Κυβέρνηση.

- Διασφαλίστηκε η κυβερνησιμότητά μας, με την αλλαγή του συστήματος διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών που διεκδικήσαμε ως ΚΕΔΕ.
- Πετύχαμε σημαντική αύξηση των πόρων προς την αυτοδιοίκηση μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), μετά από μια υπερ- δεκαετή περίοδο κατακόρυφης μείωσής τους. Την περίοδο 2020-2025, οι πόροι των δήμων που προέρχονται από ΚΑΠ λειτουργικών, επενδυτικών και ειδικών δαπανών αυξήθηκαν πάνω από 35%, σε σχέση με την τριετία 2017-2019. Όμως οι αυξήσεις αυτές υπερκαλύφθηκαν από το λειτουργικό κόστος μας και τις επιπλέον αρμοδιότητες.
- Διεκδικήσαμε και εξασφαλίσαμε από το Υπουργείο Εσωτερικών έκτακτες επιχορηγήσεις, ύψους άνω του 1,5 δις ευρώ, για να καλυφθούν έκτακτες ανάγκες των δήμων.
- Οι Δήμοι έχουν στη διάθεσή τους περισσότερα χρήματα για να εκτελέσουν αναγκαία έργα, αξιοποιώντας πόρους από χρηματοδοτικά προγράμματα όπως το «Α. Τρίτσης», το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης, το Πράσινο Ταμείο, το Πρόγραμμα Μαριέττα Γιαννάκου, αλλά και ειδικά προγράμματα («Οδική Ασφάλεια», «Έκσυγχρονισμός των ΚΕΠ», «Ηλέκτρα» κλπ.).
- Ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης που η επεξεργασία του ολοκληρώνεται, θα βοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία των δήμων. Δεν αποτελεί τη μεγάλη μεταρρύθμιση που περιμέναμε, όσον αφορά ένα διαφορετικό μοντέλο λειτουργίας του Κράτους, που θα στηριζόταν στην αποκέντρωση και το ξεκαθάρισμα αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων λειτουργίας του. Όμως αποτελεί ένα γενναίο βήμα μπροστά για να αντιμετωπιστεί η πανσπερμία Νόμων, Π.Δ., Β.Δ., Α.Ν., Υ.Α. και Κ.Υ.Α., που είναι περισσότεροι από 500. Η πολυνομία είναι αυτή που «τρέφει» την γραφειοκρατία, η γραφειοκρατία δημιουργεί καθυστερήσεις και οι καθυστερήσεις αυξάνουν το κόστος λειτουργίας των δήμων.
- Για πρώτη φορά η αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού αποκτά κοινό κώδικα. Κατά συνέπεια ο νέος κώδικας θα συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία μας.
- Θεωρούμε επίσης θετικό το γεγονός ότι η Κυβέρνηση προτείνει τώρα κι όχι την τελευταία στιγμή ένα εκλογικό σύστημα ενός γύρου, που δίνει αυτοδυναμία στην παράταξη που εκλέγει τον δήμαρχο.

Διεκδικούμε όμως ένα άλλο Κράτος, πιο αποκεντρωμένο, πιο αποτελεσματικό, πιο διαφανές, πιο φιλικό στους πολίτες.

Θέτουμε στο διάλογό μας με το Κεντρικό Κράτος και τις τοπικές κοινωνίες 16 μεγάλες προτεραιότητες.

Η ΚΕΔΕ, με αφετηρία το Συνέδριο της ΚΕΔΕ του Νοεμβρίου του 2024, διαμόρφωσε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο θέσεων και διεκδικήσεων, που θα επιτρέψει στους Δήμους μας να κάνουν μια πραγματική επανεκκίνηση. Ένα πλαίσιο πολιτικών, που θα κάνει πράξη το Αυτοδιοίκητο των Δήμων.

Για να αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο το μήνυμα «ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ», θέτουμε στο διάλογό μας με την Κυβέρνηση ένα σχέδιο 16 μεγάλων προτεραιοτήτων.

- 1. Επαρκής χρηματοδότηση των Δήμων**, με βάση τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες που έχουν αναλάβει.
2. Ολοκλήρωση του Νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης και Νέα Κατανομή Αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων του Κράτους, με ξεκάθαρους ρόλους κι ευθύνες, χωρίς επικαλύψεις, με βάση τις αρχές της αποκέντρωσης, της εγγύτητας και της αποτελεσματικότητας.
3. Ενίσχυση των Δήμων με το αναγκαίο προσωπικό, μέσα από την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος προσλήψεων.
4. Κατάρτιση κι εκτέλεση ενός ολοκληρωμένου Προγράμματος, για την αναβάθμιση κι ενίσχυση των Τοπικών Υποδομών.
5. Ολοκληρωμένο πρόγραμμα Υποστήριξης των Μικρών Ορεινών και Νησιωτικών Δήμων, με βάση την πρόταση που η ΚΕΔΕ έχει υποβάλει.
6. Ισότιμη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκούς Πόρους.
7. Εξασφάλιση χρηματοδότησης και υλοποίηση προγράμματος για την ενίσχυση της σχολικής στέγης, σε συνδυασμό με το πρόγραμμα Μαριέττα Γιαννάκου, με αναβαθμισμένο ρόλο των Δήμων στο σχεδιασμό και υλοποίησή του.
8. Υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου διαχείρισης των υδάτων σε όλη τη χώρα, με ουσιαστικό ρόλο στην Αυτοδιοίκηση, με πρόβλεψη όχι μόνον για το πόσιμο νερό, αλλά και για το νερό που χρησιμοποιείται για αρδευτικούς σκοπούς. Διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα της πολιτικής ύδρευσης.
9. Αναγνώριση του κύριου ρόλου της Αυτοδιοίκησης όσον αφορά την πολεοδομική πολιτική και τους κανόνες που αφορούν την εικόνα και λειτουργία των πόλεων μας. Καμία μεταφορά των ΥΔΟΜ στο Κεντρικό Κράτος.
10. Υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου για την πράσινη διαχείριση των απορριμμάτων, που θα λαμβάνει υπόψη τις τοπικές ιδιαιτερότητες και θα αναγνωρίζει την ανάγκη για ουσιαστική συμμετοχή των Δήμων στο ζήτημα αυτό. Άξονες του σχεδιασμού θα πρέπει να είναι η μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, διαλογή στην πηγή, η αρχή «πληρώνω όσο πετάω», με τελευταίο κρίκο την ενεργειακή αξιοποίηση, με συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

11. Ενίσχυση του τοπικού Κοινωνικού Κράτους κι αναγνώριση του πρωταγωνιστικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης στην υλοποίηση στοχευμένων κοινωνικών προγραμμάτων.
12. Ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με μέσα, προσωπικό και οικονομικούς πόρους, για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
13. Υλοποίηση στοχευμένων πολιτικών, σε συνεργασία με το Κεντρικό Κράτος και τις Περιφέρειες, για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης.
14. Κατάρτιση και υλοποίηση ενός νέου Εθνικού Σχεδίου για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού Προβλήματος, με στοχευμένες παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο.
15. Ενεργός συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής ενεργειακής πολιτικής.
16. Αναβάθμιση της καταστατικής θέσης των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, με όρους ισοτιμίας σε σχέση με το υπόλοιπο πολιτικό προσωπικό της χώρας.

Οι Θέσεις και οι διεκδικήσεις της ΚΕΔΕ αναφέρονται αναλυτικά στο Ψήφισμα του Συνεδρίου της Ρόδου (Νοέμβριος 2024), σε αποφάσεις του Δ.Σ., καθώς και στο υπόμνημα που κατατέθηκε στον Πρωθυπουργό, ενόψει της διεξαγωγής της ΔΕΘ, τον Σεπτέμβριο του 2025.

Οι θέσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο διαρκούς διαβούλευσης μεταξύ των αιρετών εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης, του Κεντρικού Κράτους, των κομμάτων και της κοινωνίας των πολιτών.

Είναι η πρότασή μας για να βάλουμε τις ισχυρές βάσεις για μια **Ελλάδα που θα εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για πρόοδο, ευημερία, καλύτερη καθημερινότητα σε κάθε πολίτη της, ανεξάρτητα σε ποιο τόπο της Πατρίδας μας ζει**.

Στο πλαίσιο αυτό αναλαμβάνουμε την πρωτοβουλία για να συγκροτήσουμε μια Ισχυρή Συμμαχία Ευθύνης, μεταξύ Αυτοδιοίκησης, Κεντρικού Κράτους και Κοινωνίας των Πολιτών, για την Ελλάδα της επόμενης δεκαετίας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ